

Motion till riksdagen

1989/90:Sf361

av Sten Andersson i Malmö (m)

Ersättningen till asbestskadade

Sedan lång tid tillbaka har riskerna med asbest varit kända. Redan i mars 1964 utfärdade dåvarande Kungl. Arbetarskyddsstyrelsen anvisningar för arbete med asbest. Beklagligtvis kan det konstateras att även efter nämnda anvisningars ikraftträdande hanterades asbest och material där asbest ingick på ett ytterst otillfredsställande sätt. Det är inte förrän under senare år som krafttag verkligen satts in för att få bort asbestmiljöerna.

Fortfarande under 1970-talet arbetades med asbestprodukter på ett sätt som uppenbart var direkt skadligt. Exempel på företag där så skedde var Eternitfabriken i Lomma. I en bok, *Asbestarbetarna*, skriven av Mary Andersson, utgiven av Liber förlag 1980, avslöjas genom samtal med dem som varit anställda på Eternitfabriken miljöer man inte trodde var möjliga. Det kan enligt många uppfattning starkt ifrågasättas om de anvisningar som utfärdats för asbestarbete över huvud taget följdes.

När debatten om asbestens skadlighet på allvar kom i gång på 1970-talet nonchalerades detta ibland av den s.k. expertisen och även av fackliga organisationer.

De som blivit skadade av asbest har i de flesta fall arbetat länge med ämnet. Skada uppträder som regel först efter lång tid. Dock kan i vissa fall kort tids arbete med en hög koncentration av asbest innebära att tiden innan sjukdomssymptom visar sig bli kort.

Till skillnad från många andra arbetsskador har asbestskadan en särskild karaktär. Även när en person som drabbats av asbestskada slutar arbeta med asbest förvärras sjukdomen. Åtskilliga som avlidit till följd av asbestskada har under sina sista levnadsår tvingats leva med syrgastuber eller i syrgastält för att kunna andas.

Många som drabbats av asbestsjukdomar har även ekonomiskt hamnat i en mycket besvärlig situation. Detta gäller dem hos vilka sjukdomen konstaterats före den 1 februari 1974. Fr.o.m. detta datum trädde ett avtal mellan LO och SAF i kraft där de som drabbats av arbetsskada i princip hålls ekonomiskt skadeslösa. Detta avtal gäller däremot bl.a. inte alla dem som fått asbestskada konstaterad före den 1 februari 1974. Dessutom försämras situationen för de sistnämnda genom att deras pension ofta blir låg.

Bättre ekonomiska ersättningar förbättrar givetvis inte sjukdomsläget för dem som fått asbestskada yppad före ovan nämnt datum. Men en förbättring av ekonomin för dessa skulle ändå vara värdefull.

Hemställan

Mot. 1989/90

Sf361

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en prövning av förutsättningarna för att förbättra den materiella situationen för främst de asbestskadade som fått sin asbestbetingade sjukdom konstaterad före den 1 februari 1974.

Stockholm den 25 januari 1990

Sten Andersson
i Malmö (m)